

Registreringsplikt og faglig ansvarlig sine oppgaver.

Formålet med denne klargjøringen er å sikre at den faglige ansvarlig blir mer fremtredende i hver elektrovirksomhet. Vedkommende skal ha en sentral rolle i den daglige driften og oppfylle de krav som lovgivningen krever. Dette er spesielt viktig i en tid hvor elektrifiseringen øker som en del av overgangen til mer bærekraftige energiformer. Det understrekes også nødvendigheten av at aktørene i bransjen er registrert og underlagt DSB/DLE tilsynsregime. Det er viktig at daglig leder gir faglig ansvarlig de rammer som er nødvendig for å utføre sitt arbeid. Vi er bekymret for trenden med stadig større virksomheter og manglende oppfølging av fagarbeideren. Det er også essensielt at registreringsplikten blir fulgt for underenheter som selvstendig påtar seg oppdrag. Den faglig ansvarlige må følge opp lokasjoner som ikke selvstendig påtar seg oppdrag. Dette dokumentet refererer til de nevnte punktene for ytterligere detaljer.

Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr. (FEK) § 3. Registreringsplikt

Den som tilbyr å utføre eller utfører arbeid knyttet til elektriske anlegg og reparasjon av elektrisk utstyr, skal registreres som foretak i Elvirksomhetsregisteret. Registreringsplikten gjelder også for alle underenheter til et foretak, som utfører arbeid knyttet til elektriske anlegg og reparasjon av elektrisk utstyr. Registreringsplikten gjelder ikke den som kun utfører arbeid knyttet til egne elektriske forsyningsanlegg, anlegg i egen bolig og fritidsbolig eller er pålagt å ha lokalt elektrisitetstilsyn.

Veiledning til § 3 Registreringsplikt

Et foretak må registrere alle sine underenheter som selvstendig påtar seg oppdrag, jf. også kommentaren til § 2 annet ledd, ovenfor. Opplysningene som kreves i annet ledd, skal knyttes opp mot den enkelte underenhet. Unntaket herfra gjelder utenlandske foretak hvor det normalt ikke opprettes en underenhet/bedrift i Bedrifts- og foretaksregisteret (BoF). Det er da foretaket som skal registreres. Underenheter / virksomheter

Alle foretak som driver næringsaktiviteter og/eller har ansatte, skal være registrert i Enhetsregisteret (Brønnøysundregistrene) med minst én underenhet. Har foretak flere avdelinger, kan disse avdelingene registreres som underenheter, se forskrift om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret § 10:

Enhetsregisteret § 10

En registreringsenhet kan ha en eller flere underenheter. Hver underenhet skal tildeles et eget organisasjonsnummer.

Det skal registreres en underenhet for hver enkelt adskilt virksomhet registreringsenheten utøver. En registreringsenhets virksomhet kan være adskilt ved at den utøves på flere forskjellige geografiske steder og/eller i ulike bransjer/næringer.

Alle underenheter til et foretak, skal registrere seg i Elvirksomhetsregisteret dersom den påtar seg selvstendige oppdrag.

En rekke foretak er organisert slik at de har ulike avdelinger/oppmøtesteder/lokasjoner o.l., uten at dette kommer frem av Elvirksomhetsregisteret. Oppmøtestedene er registreringspliktige underenheter dersom de selvstendig påtar seg oppdrag. Momenter som taler for at underenhetene anses som registreringspliktige er blant annet at:

- Kunder har mulighet til å oppsøke stedet for å bestille elektriske arbeid.
- Saksbehandling, prosjektering utføres på underenheten.
- Ansatte ved lokasjonen tilbyr å utføre arbeid, ut fra en formodning om at virksomheten selv skal utføre arbeidet.
- Lokasjonen er profilert på en måte som gjør at kunden vil kunne anta at her kan det bestilles elektrisk arbeid.
- Markedsføring som viser til lokasjonen som gjør at kunden vil kunne anta at her kan det bestilles elektrisk arbeid.
- Markedsføring av den aktuelle underenhet/lokasjon på for eksempel sosiale medier/idrettsplasser/Kjøretøy og lignende.
- Skriftlige eller muntlige uttalelser fra ansatte som gjør at kunden vil kunne anta at her kan det bestilles elektrisk arbeid på den aktuelle lokasjonen.

Listen er ikke uttømmende

Definisjon av foretak, underenhet og virksomhet, se Enhetsregistreringsforskriften § 10.

En underenhet som selvstendig påtar seg oppdrag, skal ha egen faglig ansvarlig, uansett hvordan den defineres med navn. Så lenge en underenhet tilbyr og eller utfører arbeid på andres elektriske anlegg, vil det utløse krav om FA etter FEK § 7 andre ledd. Dette er beskrevet i definisjonen som ligger i FEK § 5 og § 7.

Unntak fra registreringsplikten

Registreringsplikten gjelder ikke foretak som kun utfører arbeid knyttet til egne elektriske forsyningsanlegg omfattet av forskrift om elektriske forsyningsanlegg (fef), se fef § 1-2. Disse foretakene blir likevel registreringspliktige dersom de også utfører arbeid på andre elektriske anlegg, f.eks. elektriske forsyningsanlegg som er eiet av andre, elektriske lavspenningsanlegg omfattet av forskrift om elektriske lavspenningsanlegg o.s.v.

Unntatt fra registreringsplikten er også arbeid på det elektriske anlegget i egen bolig og fritidsbolig, eller selskaper som er pålagt å ha lokalt elektrisitetstilsyn. Sakkyndige selskaper

som utfører oppgaver på vegne av det lokale elektrisitetstilsynet, er registreringspliktig i Elvirksomhetsregisteret.

Faglig ansvarliges utøvelse og tilstedeværelse

Alle foretak, uansett størrelse, må tydelig vise i sitt internkontrollsystem hvem som er faglig ansvarlig. Den faglige ansvarlige skal ikke bare være ansatt, men også utføre de typiske oppgavene i foretakets vanlige arbeidstid. Dette inkluderer å gi faglig veiledning og kvalitetssikre arbeidet til elektrofagarbeideren, prosjektledere og lærlinger.

Oppgaver som faglig ansvarlig må utføre.

Typiske oppgaver for Faglig ansvarlig kan være:

- Sikre at elektriske anlegg og utstyr bygges, vedlikeholdes og kontrolleres i henhold til bruk, tekniske forskrifter og sikkerhetsforskrifter.
- Vurdere og sikre kvaliteten og nøyaktigheten av informasjon og data knyttet til installasjoner, og justere forutsetninger ved behov.
- Holde elektroforetakets internkontroll oppdatert og utviklet for å ivareta elsikkerheten.
- Oppdatere og følge opp foretakets kvalifiserte saksbehandlere, elektrofagarbeidere og lærlinger med hensyn til faglig utvikling.
- Vurdere forhold som påvirker elsikkerhet, generell sikkerhet og kvalitet.
- Forebygge og følge opp ulykker og uønskede hendelser.
- Utføre andre relevante oppgaver for å sikre fullstendig elsikkerhet og overholdelse av forskrifter.

Disse oppgavene er av en slik karakter at de ikke kan utføres **bare** ved hjelp av digitale hjelpemidler.

Faglig ansvarlig skal være kjent/gjøre seg kjent for elektrofagarbeiderne i foretaket. Vedkommende må derfor være til stede på arbeidsplassen, prosjekter og anlegg for å sikre at lover og forskrifter følges. Dette innebærer å gi faglig veiledning av ansatte, vise interesse og kvalitetssikre elsikkerheten. Et "fysisk" fravær er akseptert når dette er begrunnet i forhold som er relevant for oppgaven/funksjonen - typisk kurs/seminar.

På andre oppmøtesteder en foretakets adresse, må det komme tydelig frem i virksomhetens IK system hvordan faglig ansvarlige følger opp den enkelte arbeidstaker.

Foretaket er ansvarlig for at faglig ansvarlig faktisk utfører sine oppgaver i vanlig arbeidstid. Flere kvalifiserte personer kan dele denne funksjonen, og alle må være registrert i Elvirksomhetsregisteret. Det skal alltid være en faglig ansvarlig tilgjengelig innenfor foretakets normale åpningstid.

Den/de faglig ansvarlige må ha dokumenterte kvalifikasjoner for de anleggstypene foretaket jobber med. Henviser her til §7

Den/de faglige ansvarlige kan ikke ha en annen jobb som overlapper med arbeidstiden. Den faglige ansvarlige må være tilgjengelig på heltid i bedriftens vanlige arbeidstid, som nevnt i §5. Dette er for å sikre at de kan utføre sitt faglige ansvar. Det er ikke tillatt å ha andre jobber eller verv som hindrer den ansvarlige i å være fysisk til stede.

Foretaket plikter til å ha en/flere til å utøve det faglige ansvaret i foretakets normale arbeidstid. Blir deres (ordinære) faglige ansvarlige avskåret fra å jobbe i foretakets fulle, normale arbeidstid, må fraværet fylles opp med en annen person som oppfyller FEK §7.

Tom Erik Jonberg

Sjefingeniør

Direktoratet for samfunnssikkerhet og
samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

Jon Eirik Holst

Seksjonssjef

Direktoratet for samfunnssikkerhet og
samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)